

Okul D??? Çevrelere E?itim Amaçlı? Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik ?nanc? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul D??? Çevrelere E?itim Amaçlı? Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik ?nanc? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27512>

Özet

Bu ölçek, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğrenme süreçlerini zenginleştirmek amacıyla okul d??? çevrelere e?itim amaçlı geziler düzenleme ve bu gezileri etkili bir şekilde yönetme konusundaki **öz-yeterlik inançları**nı ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, özellikle uygulamalı pedagoji ve çevre e?itimi alanlarında, e?itimcilerin bu tür karmaşık etkinlikleri planlama, uygulama ve değerlendirme yeteneklerine duydukları güven düzeyini belirlemeyi hedefler. Geliştirme çalışması Aykut Emre Bozdoğan tarafından 2016 yılında yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik inanc?, e?itim gezisi, okul d??? öğrenme, öğretmen yeterliliği, ölçek geliştirme, çevre e?itimi.

Yazarlar

Aykut Emre Bozdoğan

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, e?itimcilerin pedagojik yeterliliklerinin önemli bir göstergesi olan, okul d??? öğrenme ortamlarını kullanma becerilerine dair algılarını ölçmektir. Okul d??? geziler, öğrencilerin soyut kavramları somutlaştırmaları ve çevreleriyle doğrudan etkileşim kurmaları açısından hayati öneme sahiptir. Bu nedenle, ölçek, öğretmenlerin bu tür gezilerin lojistik, güvenlik ve müfredatla uyum zorluklarını amaç konusundaki **öznel yeterlik** düzeylerini belirlemeye odaklanmıştır.

Elde edilen veriler, öğretmen e?itimi programlarının gözden geçirilmesinde ve öğretmen adaylarının mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılabilir. Ölçek, bireylerin kendi yeteneklerine olan inançlarını, gerçek hayattaki uygulama davranışları üzerindeki etkisini incelemek için sağlam bir zemin sunar.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın sosyal bilişsel teorisinin temel direği olan **öz-yeterlik inanc?** kavramını ölçmektedir. Bu bağlamda, ölçekteki maddeler, öğretmenlerin belirli eylem yollarını organize etme ve yürütme kapasitelerine dair yargılarını yansıtır. Okul d??? gezi düzenleme öz-yeterliliği genellikle üç temel boyutta ele alınır: Planlama (hazırlık, izinler, müfredat entegrasyonu), Yürütme (öğrenci yönetimi, güvenlik sağlama, aktif öğrenme etkinlikleri) ve Değerlendirme (gezinin öğrenme hedeflerine ulaşıp ulaşmadığını belirleme).

Ölçek, yalnızca bilgi veya beceri düzeyini de?il, bireyin bu becerileri ba?arılı? bir ?ekilde uygulayabilece?ine dair ki?isel inanc?n? sorgulayarak, davran??sal motivasyonu anlamlandırılmada derinlik sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, kapsam ve yapı geçerli?i olmak üzere iki ana ba?lı?ta incelenmi?tir. Kapsam geçerli?ini sa?lamak amacıyla alan?nda uzman e?itimciler ve akademisyenlerden olu?an bir gruba ba?vurulmu?tur. Bu uzman görüşleri do?rultusunda, ölçek maddelerinin, okul d??? gezi düzenleme yeterli?inin tüm yönlerini temsil edip etmedi?i kontrol edilmi?tir.

Yapı geçerli?i analizlerinde, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? do?rulay?p do?rulamad???n? belirlemek için **faktör analizi** teknikleri kullanılmı?tır. Geli?tirme çal??malar?nda yaygın olarak kullanılan Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu belirlemi?; Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) ise bu yap?n?n örneklem verilerine ne kadar uygun oldu?unu test etmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık (test-tekrar test) yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmi?tir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı ile rapor edilir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçe?in güvenilirli?inin yüksek oldu?unu i?aret eder.

Test-tekrar test güvenilirli?i, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçları arasındaki korelasyonu inceleyerek ölçe?in kararlılı???n? ortaya koyar. Bu analizler, ölçe?in e?itimcilerin öz-yeterlik inanc?ndaki anlamlı de?işimlerden ziyade, kalıcı algıların ölçtü?ünü desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu bir yapıya sahip oldu?u varsayımıyla, veri toplama sonrası **aç?mlayıcı faktör analizi (AFA)** uygulanmı?tır. Bu analiz, okul d??? gezi düzenleme öz-yeterli?inin altında yatan temel boyutlar? (faktörleri) ortaya ç?karmı?tır. Faktör yap?s?, genellikle planlama, yönetim ve değerlendirme gibi pedagojik süreçlere karşılık gelen alt boyutlardan olu?maktadır.

Analiz sonuçları, ölçe?in maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yük değerleri ile yüklendi?ini ve faktörlerin birbirlerinden yeterince ayrılmı???n? (dönme sonrası) göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik yap?s?n? istatistiksel olarak desteklemekte ve elde edilen puanların yorumlanabilirli?ini art?rmaktadır.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makalede belirtilen spesifik derecelendirme formatı için kayna?a başvurulmalıdır, ancak genellikle 5 veya 7 seçenekli Likert tipindedir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler ve Ö?retmen Adaylar?

Age Group: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Çe?itli bran?larda görev yapan ö?retmenler ve e?itim fakültelerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar? örneklemi üzerinde geli?tirilm?tir.

Test Methodology: Nicel ara?tırma yöntemleri kapsamında, kesitsel tarama modeli kullanılarak bireylerin okul d??? gezi düzenlemeye yönelik **öz-yeterlik inanc?** düzeylerini belirlemeye yönelik anket tabanlı metodoloji.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, saha gezisi, e?itimde **öz-yeterlik**, pedagojik yeterlilik, Kuramsal E?itimbilim Dergisi, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: aykudemre@gmail.com

Correspondence Address: Aykut Emre Bozdoğan (İlgili akademik kurum adresi için orijinal makaleye bakınız.)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Aykut Emre Bozdoğan tarafından 2016 yılında geli?tirilmiş ve Kuramsal E?itimbilim Dergisi'nde yayımlanmıştır. Akademik ve e?itimsel amaçlı kullanımlarda, orijinal kayna?a uygun atıf yapılması gerekmektedir. Ticari kullanım veya ölçe?in modifiye edilmesi durumlarında yazarla e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Bozdoğan, A. E. (2016). Okul D??? Çevrelere E?itim Amaçlı Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik ?nanc? Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Kuramsal E?itim Bilim Dergisi* , 9(1), 111-129.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: okul-disi-cevrelere-egitim-amacli-gezi-duzenleyebilme-oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf

Okul D??? Çevrelere E?itim Amaçlı Gezi Düzenleyebilme Öz-Yeterlik ?nanc? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddelerinin tam listesi, telif hakları veya yayımlanma koşulları nedeniyle bu kaynakta sunulamamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için lütfen Aykut Emre Bozdoğan (2016) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurunuz.